

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
STRATEGIC LEADERSHIP IN THE 21ST CENTURY OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AFFECTING THE IMPLEMENTATION OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE
IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF NAKHON RATCHASIMA
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

ปิยดา อาษา¹, บรรจบ บุญจันทร์²
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา^{1,2}
Piyada Arsa¹, Banjob Boonchan²
Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University^{1,2}
Corresponding Author E-mail : Pangpiyada33899@gmail.com¹

(Received : August 25, 2025; Edit : September 4, 2025; accepted : September 5, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คน และครู จำนวน 288 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ที่มีค่าความตรง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมเท่ากับ .935 และ .906 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และด้านการตรวจสอบ ประเมิน และติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา 2) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รองลงมา คือ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ และด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ทุกด้านมีอิทธิพลร่วมกันต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.453(\text{การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ}) + 0.187(\text{การวางแผนเชิงกลยุทธ์}) + 0.142(\text{การกำหนดกลยุทธ์}) + 0.141(\text{การคิดเชิงปฏิกิริยา})$$

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพภายใน, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the implementation of internal quality assurance in schools, 2) to study the 21st century strategic leadership of school administrators, and 3) to create a predictive equation of 21st century strategic leadership of school administrators and the implementation of internal quality assurance. The sample comprised 32 school administrators and 288 teachers. The research instrument was a questionnaire with the validity index of 1.00 and the overall reliability coefficients of .935 and .906, respectively. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research found that. 1) The overall level of internal quality assurance implementation in schools was rated at a high level. When considering each aspect individually, all were also rated at a high level. The aspect with the highest mean score was the establishment of educational standards in schools, followed by the development of educational management plans, the preparation of annual self-assessment reports, the implementation of educational development plans, and the monitoring, evaluation, and follow-up of school operations, respectively. 2) The overall level of 21st century strategic leadership among school administrators was at a high level. When considering each dimension, all were also at a high level. The dimension with the highest mean score was strategy implementation, followed by strategic planning, strategy formulation, and revolutionary thinking, respectively. 3) All dimensions of 21st century strategic leadership among school administrators exerted a statistically significant combined influence on the implementation of internal quality assurance in schools at the .01 level.

Standardized Score Equation:

$$\hat{Z}_y = 0.453(\text{strategy implementation}) + 0.187(\text{followed by strategic planning}) \\ + 0.142(\text{strategy formulation}) + 0.141(\text{revolutionary thinking})$$

Keywords : Internal Quality Assurance, Strategic Leadership

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติให้สอดรับกันไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่มาตรา 47 ถึง มาตรา 51 ระบุถึงหลักการและแนวทางการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะมาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก จะเห็นได้ว่ากฎหมายหลักทั้งสองฉบับให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษาค่อนข้างมาก ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการลงทุนทางการศึกษาที่รัฐให้ความสำคัญนั้นได้เปลี่ยนไปอย่างมีคุณภาพ ส่งผลประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนและสังคมอย่างสูงสุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562 : 49-53)

ในสภาวะปัจจุบันของยุคศตวรรษที่ 21 สังคมมีการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ หลายด้านส่วนหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองและการกำหนดนโยบายทางการศึกษา ส่งผลให้การสานต่อนโยบายทางการศึกษาในการจัดระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพขาดความต่อเนื่อง ดังนั้นผู้นำองค์กรจึงมีบทบาทสำคัญต่อการเตรียมองค์กร ทรัพยากรบุคคล ให้ความสำคัญพร้อมในการขับเคลื่อนการพัฒนา การสร้างวิสัยทัศน์เพื่อวางแผนกลยุทธ์และการสร้างค่านิยม วัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะที่เหมาะสม ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการกำหนดทิศทางทางการสร้างทางเลือกซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อมุ่งไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ (จิรายุ ศรีสง่าชัย, 2565 : 53-61) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ช่วยให้สมาชิกเข้าใจวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์และทิศทางที่แน่นอนขององค์กร ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งและความสับสนในการทำงาน ทำให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการสร้างความเข้าใจในระหว่งการทำงานกับบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สามารถติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน และความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร และเป็นภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน, ปิยพงษ์ สมเดตติกุล, และไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2557 : 201-211)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 มีการกำหนดพันธกิจในด้านการจัดการศึกษาในปีงบประมาณ 2567 ไว้หลายด้าน ซึ่งด้านที่สำคัญด้านหนึ่ง คือ ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตัวชี้วัดที่ 5 สถานศึกษามีผลการประกันคุณภาพภายในระดับดีเลิศขึ้นไป ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการประกันคุณภาพของหน่วยงานในสังกัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยจัดทำโครงการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัด มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3, 2567 : 67-78)แม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จะมีแนวทางการพัฒนาเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการประกันคุณภาพของหน่วยงานในสังกัด แต่ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT Analysis) จากกฎหมาย ยุทธศาสตร์ แผน แนวโน้มสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปลี่ยนไป พบจุดอ่อนในการบริหารงานหลายด้าน ซึ่งหนึ่งในจุดอ่อนสำคัญ คือ เรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กล่าวได้ว่า ระบบประกันคุณภาพภายในยังไม่เข้มแข็ง ส่งผลให้สถานศึกษาบางแห่งไม่ได้รับการรับรองคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3, 2567 : 60-66) ทั้งนี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถช่วยเสริมสร้างระบบประกันคุณภาพภายในให้มีความเข้มแข็งได้ เนื่องจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะสามารถกำหนดทิศทาง พัฒนาวิสัยทัศน์ วางแผนเชิงกลยุทธ์ และบริหารจัดการทรัพยากรภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หากขาดภาวะผู้นำในลักษณะนี้ การดำเนินงานตามระบบที่

กฎหมายและหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดก็จะขาดความต่อเนื่องและประสิทธิภาพ

เนื่องจากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ยังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาบางแห่งไม่ได้รับการรับรองคุณภาพ อันเนื่องมาจากปัญหาที่หลากหลาย และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ในยุคศตวรรษที่ 21 อย่างรวดเร็ว ซึ่งทุกโรงเรียนต้องมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกและสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้ และยังคงขาดงานวิจัยที่มุ่งสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อทำนายความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยเฉพาะ

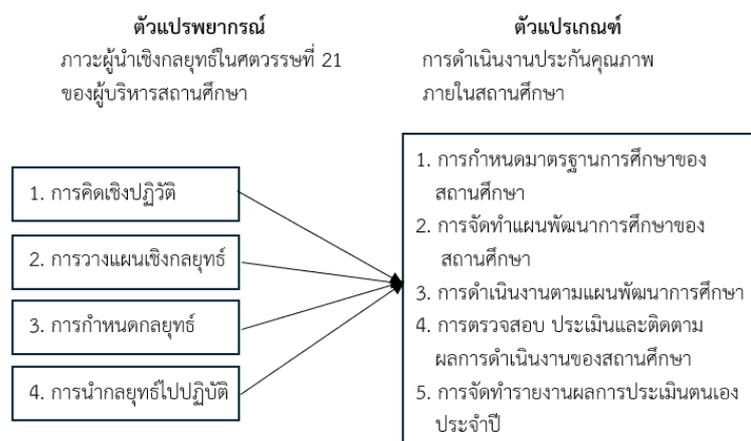
ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา แก่ไข และหาแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะประโยชน์อย่างยิ่งกับนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดโดยการสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากนักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้องค์ประกอบของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบ และสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 องค์ประกอบ ดังปรากฏในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกองค์ประกอบส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,829 คน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 182 คน และครู จำนวน 1,647 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 320 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-608) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของตำแหน่งเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวคิดของ (Likert, 1967) และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวคิดของ (Likert, 1967)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเอกสาร งานวิจัย วารสาร รวมทั้งหลักการทฤษฎีของนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปเป็นนิยามศัพท์ของตัวแปรในการวิจัย และเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ถูกต้องตามหลักการ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 121)

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา และแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4. นำเสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขการใช้ภาษา ความครอบคลุมและความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

5. นำเสนอแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของรูปแบบ และความถูกต้องของภาษา แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 1.00 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 103) และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์เหมาะสม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่ามีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ซึ่ง

หากมีค่ามากกว่า 0.7 จะถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 103) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมเท่ากับ .935 และค่าความเชื่อมั่นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมเท่ากับ .906

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ขออนุญาตเก็บข้อมูลในสถานศึกษาในสังกัด
2. ขอความอนุเคราะห์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ขออนุญาตถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ไปยังสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างผ่านทางไปรษณีย์และสำหรับบางสถานศึกษาผู้วิจัย จะเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับจากไปรษณีย์ และเก็บแบบสอบถามที่เหลือด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ตอนที่ 2 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกเป็นภาพรวมและรายด้าน แล้วนำมาแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 103)
  - 4.51–5.00 หมายถึง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
  - 3.51–4.50 หมายถึง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
  - 2.51–3.50 หมายถึง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.51–2.50 หมายถึง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
  - 1.00–1.50 หมายถึง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. ตอนที่ 3 ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นภาพรวมและรายด้านแล้ว นำมาแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 103)
  - 4.51–5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
  - 3.51–4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
  - 2.51–3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.51–2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
  - 1.00–1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
4. ตอนที่ 4 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จะต้องหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson ทั้งนี้เพื่อป้องกันการ เกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรพยากรณ์มากกว่า 2 ตัว ซึ่งการที่ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูง อาจส่งผลให้สมการตัวแปรที่ใช้ในการพยากรณ์

ตัวแปรเกณฑ์มีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ เพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรพยากรณ์สามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้ (อโนทัย ตรีวานิช, 2552 : 55-57)

เมื่อ r แทนค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.20

$r < 0.20$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรน้อย

$0.20 < r \leq 0.40$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างน้อย

$0.41 < r \leq 0.60$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปานกลาง

$0.61 < r \leq 0.80$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างมาก

$r > 0.80$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมาก

และจากแนวคิดของ (อุทัยวรรณ สายพัฒนา, 2547 : 56) ในการทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์นี้

มีตำราบางเล่มเสนอแนะว่าเป็นวิธีการที่ยุงยาก ให้ใช้วิธีง่ายๆ คือการใช้เกณฑ์ค่าสัมบูรณ์ของสหสัมพันธ์ที่มากกว่า 0.80 คือ $|r| > .80$ ถือว่ามีความสัมพันธ์กัน แสดงว่าเกิด Multicollinearity ซึ่งเกณฑ์นี้สามารถยืดหยุ่นได้ขึ้นอยู่กับผู้วิจัยด้วย อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยตนเอง

ของ (อโนทัย ตรีวานิช, 2552 : 55-57)

หากค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันมี ค่า r มากกว่า .80 ผู้วิจัยจะดำเนินการพิจารณา จากค่า VIF และ Tolerance ซึ่งค่า VIF ควรมีค่าน้อยกว่า 10 และค่า Tolerance มีค่าน้อยกว่า .10 จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย (วริศรา อรุณกิตติพร, 2561 : 86)

5. สร้างสมการพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อพยากรณ์การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา หรือรองผู้บริหารสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา	32	10.00
2. ครู	288	90.00
รวม	320	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
1. น้อยกว่า 5 ปี	139	43.40
2. 6-10 ปี	103	32.20

3. 11-15 ปี	39	12.20
4. มากกว่า 15 ปี	39	12.20
รวม	320	100.00
ระดับการศึกษาสูงสุด		
1. ปริญญาตรี	242	75.60
2. ปริญญาโท	78	24.40
3. ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	320	100.00
ขนาดสถานศึกษา		
1. ขนาดเล็ก (นักเรียน 119 คนลงมา)	102	31.90
2. ขนาดกลาง (นักเรียน 120-719 คน)	207	64.70
3. ขนาดใหญ่ (นักเรียน 720-1,679 คน)	11	3.40
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 75.60 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 64.70

ตอนที่ 2 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

องค์ประกอบการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.38	0.52	มาก
2. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี	4.31	0.63	มาก
3. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.31	0.57	มาก
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.28	0.60	มาก
5. ด้านการตรวจสอบ ประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน ของสถานศึกษา	4.26	0.61	มาก
รวม	4.31	0.53	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.63) และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.57)

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบ ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.35	0.63	มาก
2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.33	0.64	มาก
3. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	4.25	0.66	มาก
4. ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา	4.11	0.69	มาก
รวม	4.26	0.59	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.63) รองลงมา คือ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.64) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.69)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์	สัมประสิทธิ์	t	p
	การถดถอย จากคะแนนดิบ ไม่ปรับมาตรฐาน (b)	การถดถอย จากคะแนน มาตรฐาน (β)		
ค่าคงที่	1.044		8.50*	.000
ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_4)	0.381	0.453	8.55*	.000
ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (X_2)	0.157	0.187	3.21*	.001
ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา (X_1)	0.109	0.142	2.87*	.004
ด้านการกำหนดกลยุทธ์ (X_3)	0.114	0.141	2.05*	.041

R = .836, R² = .700, Adjusted R² = .696, p = .000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รองลงมา คือ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ และด้านการกำหนดกลยุทธ์ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่เห็นผลเป็นรูปธรรมและส่งผลกระทบต่อการทำงานของครูโดยตรง สอดคล้องกับแนวคิดของ (วุฒิพงษ์ สินทร์พัย, 2565 : 16-33) ที่กล่าวว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ คือ กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงความเป็นนามธรรม ทั้งหมดของแผนกลยุทธ์ไปสู่ความเป็นรูปธรรม โดยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดกับขั้นตอนของการกำหนดกลยุทธ์และ ขั้นตอนการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ และความสัมพันธ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างด้านเหล่านี้กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 เป็น .836 และด้านเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ได้ร้อยละ 70.0

สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังภาพที่ 2

<p>สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ (Unstandardized score)</p> $\hat{Y} = 1.044 + 0.381(X_4) + 0.157(X_2) + 0.109(X_1) + 0.114(X_3)$ <p>สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized score)</p> $\hat{Z}_y = 0.453X_4 + 0.187X_2 + 0.142X_1 + 0.141X_3$
--

ภาพที่ 2 สมการพยากรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก

ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แล้วจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ดำเนินงานตามแผน มีการตรวจสอบ ประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน รวมถึงจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี รายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้งเปิดเผยต่อสาธารณชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (ดวงแข สุขประเสริฐ และปิยะนาถ บุญมีพิพิธ, 2563 : 495-511) ที่ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และมาก

1.1 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การกำหนดเป้าหมายหรือภาพความสำเร็จตามบริบทของสถานศึกษาที่มีความท้าทาย เป็นไปได้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษาที่สถานศึกษาจัดการศึกษา และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้อย่างเหมาะสม

1.2 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งตั้งคณะทำงาน วางแผน พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การวางแผนจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็น และกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยสะท้อนภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษา

1.3 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การนำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติจริง เป็นการแปลงสิ่งที่เป็นนามธรรมไปสู่ความเป็นรูปธรรม โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมมือร่วมใจกันนำทรัพยากรตามปริมาณที่ได้รับบริหารจัดการไปใช้ตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ เพื่อดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบ ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบ ประเมิน และติดตามผลการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การตรวจสอบการดำเนินงานซึ่งกระทำโดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ตรวจสอบ ประเมิน และติดตามผลการดำเนินงานภายในสถานศึกษาอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จของงานและให้ความสำคัญกับผลงานที่เกิดขึ้นทั้งในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และการใช้ทรัพยากรภายใต้ระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ วิธีการหรือแนวทาง เพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น

1.5 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาได้ครบถ้วนทั้งข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาและข้อมูลที่เป็นผลการประเมิน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การนำเสนอผลการดำเนินงานการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงานทั้งหมดของสถานศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้งเปิดเผยต่อสาธารณชน

2. ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รองลงมา คือ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ และด้านการคิดเชิงปฏิกิริยาตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำองค์กร มีความคิดเชิงปฏิกิริยาในการพัฒนาตนเองและสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ วางแผนเชิงกลยุทธ์ในการบริหารงาน กำหนดกลยุทธ์สถานศึกษาให้สอดคล้องกับยุคศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนด ส่งผลให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (กิจติภูมิ พลดี และ

พนายุทธ เขยบาล, 2564 : 257-270) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 19 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 19 อยู่ในระดับมาก

2.1 ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การใช้แนวคิดเชิงสร้างสรรค์พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดที่จะพัฒนาตนเองและสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยเป็นแนวความคิดเชิงสร้างสรรค์ที่มีความแปลกใหม่อย่างที่ไม่ใคร

ทำมาก่อน ในการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ร่วมกันวางแผนด้านบุคลากร ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานในอนาคตของสถานศึกษา ซึ่งมีการวางแผนด้านบุคลากร งบประมาณ และการศึกษารอบกลยุทธ์ของสถานศึกษา แล้วจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในระยะ 3-5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.3 ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทตามจริงของสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นการบ่งชี้ว่าสถานศึกษาจะมุ่งไปในทิศทางใด โดยวิเคราะห์สภาพบริบทตามจริงของสถานศึกษาประกอบการตัดสินใจพิจารณาเลือกกลยุทธ์ ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

2.4 ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การมอบหมายผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันจัดหาผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ มีการตรวจสอบความพร้อมของโครงการและเริ่มดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานและการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์

ที่กำหนดไว้ได้สำเร็จ

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ทุกด้าน มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอิทธิพลสูงสุดที่สุด คือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รองลงมา คือ ด้านการวางแผน ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ และด้านการกำหนดกลยุทธ์ ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างด้านเหล่านี้กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 เป็น .836 และด้านเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ได้ร้อยละ 70.0 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกองค์ประกอบส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรนำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) เพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสามารถใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา

ที่ตอบสนองต่อนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น

1.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านการตรวจสอบ ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นควรส่งเสริมและพัฒนากระบวนการตรวจสอบ ประเมิน และติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีความเป็นระบบ ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการประเมินอย่างเป็นรูปธรรม กำหนดเกณฑ์ ตัวชี้วัด และวิธีการติดตามผลที่ชัดเจน เพื่อใช้ข้อมูลผลการประเมินเป็นฐานในการปรับปรุงการดำเนินงานในรอบต่อไปอย่างเหมาะสม

1.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกถึงการมีแนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ กล้าเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือแนวปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับยุคสมัย และเปิดรับเทคโนโลยีหรือวิธีการบริหารงานรูปแบบใหม่ เพื่อลดภาระและขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนของครู

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

2.2 ควรศึกษารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

2.3 ควรศึกษารูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562**. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน, ปิยพงษ์ สุเมตติกุล และไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557, มกราคม-เมษายน). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา**. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย, 4 (1), 201-211.
- กิจติภูมิ พลตื้อ และพนายุทธ เขยบาล. (2564, มกราคม-มิถุนายน). **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 19**. ปญญาภิธาน, 6 (1), 257-270.
- จิรายุ ศรีสง่าชัย. (2565, พฤษภาคม-สิงหาคม). **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2**. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 5 (2), 53-61.
- ดวงแข สุขประเสริฐ และปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2563, กรกฎาคม-ธันวาคม). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3**. สถาบันเทคโนโลยี แห่งสุวรรณภูมิ, 6 (2), 496-511.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุริยวิสาสน์.
- _____. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุริยวิสาสน์.
- วริศรา อรุณกิตติพร. (2561). **การศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วุฒิพงษ์ สีนทรัพย์. (2565). **การพัฒนาาระบบและกลไกการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติของหน่วยบริการปฐมภูมิจังหวัด อำนาจเจริญ**. การพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่, 7 (8), 16-33.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. (2567). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**. [Online]. Available: <https://www.korat3.go.th>. [2567, มีนาคม 7].
- อโนทัย ตรีวานิช. (2552). **สถิติธุรกิจ**. ขอนแก่น : ขอนแก่นการพิมพ์.
- อุทัยวรรณ สายพัฒนา. (2547). **การศึกษาการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลการตรวจสอบการทำหน้าที่ที่ต่างกันของ ข้อสอบในแบบทดสอบที่มีการให้คะแนนแบบหลายค่าระหว่างวิธี GMH และ วิธี Poly-SIBTEST**. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตร์ดุสิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Krejcie, R., V. & Morgan, D. W. (1970, May–June). **Determining sample size for research activities**. Educational and Psychological Measurement, 30 (1), 607-610.
- Likert, R. (1967). **The method of constructing and attitude scale, in attitude theory and measurement**. New York : Wiley & Son.